

TLAČOVÁ SPRÁVA č. 6/2022

16. február 2022

Neverejnú zasadnutie pléna Ústavného súdu SR

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 16. februára 2022 vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 14/2021 o návrhu skupiny 30 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade **ustanovenia § 48 ods. 4 písm. z) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 2 a čl. 13 ods. 1 písm. a), ods. 2, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky nálezom takto rozhodol:

Návrhu **n e v y h o v u j e .**

Podľa § 67 zákona o ústavnom súde pripája k tomuto rozhodnutiu odlišné stanovisko sudca Peter Straka, ktoré sa týka výroku a odôvodnenia rozhodnutia.

Napadnutá právna norma znie takto: „*Úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia nariaďuje opatrenia, ktorými sú: ... z) dočasné podmieňovanie vstupu do prevádzkových priestorov zariadení, v ktorých dochádza k zhromažďovaniu osôb a vstupu na hromadné podujatia preukázaním sa vstupujúcich osôb potvrdením o absolvovaní očkovania proti ochoreniu COVID-19, alebo potvrdením o prekonaní ochorenia COVID-19 alebo potvrdením o negatívnom výsledku testu na ochorenie COVID-19; potvrdenie, ktorým sa osoba preukazuje musí byť platné v zmysle nariadeného opatrenia.*“

Dôvody návrhu navrhovateľov na vyslovenie nesúladu predmetného ustanovenia možno zhrnúť nasledovne:

- a) porušenie princípu del'by moci (obmedzovanie základných práv podzákonnými právnymi aktami výkonnej moci, ktoré sú vydávané na základe splnomocnenia, ktoré nespĺňa ústavné požiadavky),
- b) porušenie zákazu diskriminácie (neodôvodnené zvýhodňovanie osôb, ktoré sú očkované alebo prekonali ochorenie oproti osobám, ktoré tieto podmienky nespĺňajú),
- c) porušenie princípu generality právnych noriem (napadnutá právna úprava nereguluje pandemické situácie všeobecne, ale len vo vzťahu ku konkrétnemu ochoreniu).

Ústavný súd po dôkladne vykonanom prieskume napadnutej právnej normy dospel k záveru, že návrhu nie je možné vyhovieť.

Vo vzťahu k tvrdenému porušeniu del'by moci dospel ústavný súd k záveru, že napadnuté splnomocňovacie ustanovenie je dostatočne presné, zrozumiteľné a určité, pričom realizujúci

normatívny akt musí byť dočasný a musí vychádzať z aktuálnej epidemiologickej situácie. Splnomocnené orgány (ÚVZ a RÚVZ) sú povinné pri realizácii tohto zákonného ustanovenia postupovať v rámci zákonného splnomocnenia (intra legem) a neznemožniť uspokojovanie základných potrieb.

Pri posudzovaní namietaného porušenia zákazu diskriminácie, na základe vykonaného diskriminačného testu (a v jeho rámci aj testu proporcionality) vo vzťahu osobám, ktoré sú nezaočkované z dôvodu kontraindikácií, ktoré im znemožňujú očkovanie, ústavný súd pripustil, že by mohlo ísť v okolnostiach posudzovanej veci o kvalifikovaný a teda z ústavného hľadiska neospravedliteľný dôvod rozdielneho zaobchádzania, pretože zakladá pozitívnu diskrimináciu osôb, ktoré sú zaočkované a osôb, ktoré prekonali ochorenie COVID-19 v porovnaní s osobami, ktoré sú nezaočkované z dôvodu svojho zdravotného stavu, keďže ich vstup do prevádzkových priestorov zariadení, v ktorých dochádza k zhromažďovaniu osôb a vstup na hromadné podujatia je podmienený jednak preukázaním toho, že trpia kontraindikáciami, ako aj preukázaním negatívneho výsledkom testu na ochorenie COVID-19. U nezaočkovaných na základe ich osobnej voľby však ústavný súd konštatoval, že sloboda jednotlivca (a teda aj osobná voľba) je spojená so zodpovednosťou jednotlivca, ktorý je v podmienkach demokratického a právneho štátu povinný prihliadať na ochranu práv a slobôd iných, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci najmä na ochranu zdravia iných osôb.

Obmedzenie nezaočkovaných osôb je ospravedliteľné predovšetkým početnými prípadmi komplikovaného priebehu ochorenia COVID-19 u týchto osôb, s ktorým je spojená záťaž zdravotníckeho systému v miere ohrozujúcej systém poskytovania zdravotnej starostlivosti všetkým osobám, a tým aj ochranu verejného zdravia. Ústavný súd konštatoval, že napadnutá právna úprava sleduje legitímne ciele a zakladá potrebný legislatívny priestor pri prijímaní normatívnych opatrení ÚVZ a regionálnych ÚVZ, ktoré sú spôsobilé svojimi účinkami napomôcť naplneniu cieľov sledovaných touto právnou úpravou. Legitímny cieľ napadnutej úpravy vyvážil skutočnosť, že zdravotný stav osôb, ktorým kontraindikácie znemožňujú očkovanie, vyhodnotil ako kvalifikovaný a teda zakázaný dôvod rozdielneho zaobchádzania.

Námietku nedostatku generality napadnutého ustanovenia zákona o ochrane verejného zdravia ústavný súd neakceptoval, nakoľko požiadavka všeobecnosti právnej normy je v danom prípade splnená tým, že jej podstata sa vzťahuje na neurčitý počet nezaočkovaných osôb, resp. osôb, ktoré nevedia preukázať, že ochorenie COVID-19 prekonali, a tiež osôb, ktoré sa nevedia preukázať negatívnym výsledkom testu na ochorenie COVID-19, v súvislosti s ich vstupom do prevádzkových priestorov individuálne určených zariadení, v ktorých dochádza k zhromažďovaniu osôb a v súvislosti s ich účasťou na vopred nekonkretizovaných hromadných podujatiach.

Pri nevyhovení návrhu na vyslovenie nesúladu splnomocňovacej napadnutej právnej normy naďalej platí, že súlad konkrétneho vykonávacieho opatrenia (vyhlášky) s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou môže byť predmetom preskúmania ústavným súdom na základe návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov.

Dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Ústavný súd Slovenskej republiky.

Viac informácií môže médiám poskytnúť

hovorkyňa Ústavného súdu SR PhDr. Martina Ferencová, PhD.

telefón: 055/7207 295, mobil: +421 918 827 344, e-mail: martina.ferencova@ustavnysud.sk